

[Justitsministeren]

tilsynet får mulighed for løbende at føre kontrol med registeraktiviteten på området. Endvidere kan det på denne måde sikres, at bestemte oplysninger ikke indgår i registeret, og at den registrerede får besked om, hvilke oplysninger der opbevares om den pågældende.

Det er måske sådan, at vi efter samtaler om sagen kunne nå frem til, at man administrativt kunne opnå nogenlunde det samme og også gøre det hurtigt. Jeg lægger nu nogen vægt på, at den revision, vi skal have af registerloven, bliver en samlet revision, og at man ikke stykkevis ændrer loven, så derfor har jeg gerne her i mit svar til ordførerne villet nævne denne mulighed.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg kan gentage, hvad angår de oplysninger, der er kommet frem under diskussionen, at det jo er et område, som for nogen tid siden var særdeles meget diskuteret. Man kan altså ikke sige, at det er et område, som ikke har haft offentlighedens interesse, eller et område, som først i dag vækker opmærksomhed nogle steder. Nej, det er et område, som var meget stærkt diskuteret, og jeg kan konstatere, at ministeren ikke hidtil har ønsket at inddrage området, selv om det er muligt at gøre det.

Men jeg vil da gerne tage en diskussion med ministeren om, hvorvidt det er muligt at opfylde det, som vi har ønsket ved fremsættelsen af lovforslag nr. L 174, rent administrativt. Det kan vi jo få opklaret meget hurtigt, også inden den 28. april.

Ellers mener jeg stadig væk, at det er nødvendigt og godt, at vi får dette hidtil helt ukontrollerede område inddraget, for det, det drejer sig om, er jo, at man begyndte at registrere det, som hedder følsomme oplysninger, om folk – naturligvis for at forhindre dem i udnyttelse af deres fulde borgerrettigheder.

Kan det nås administrativt, så for mig gerne. Ellers mener jeg lovforslaget må gennemføres. Den egentlige revision af registerlovgivningen vil først kunne træde i kraft om 1½ år. Det er for lang tid at vente på dette område.

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):

Jeg synes, justitsministeren overspiller sin vrissenhed en lille smule med hensyn til det forhold, at vi er kommet med nogle forslag umiddelbart op til registerkonferencen.

Principielt er det jo sådan – og sådan skal det selvfølgelig også være – at når vi kommer til sådanne konferencer, bliver vi mødt af utrolig velforberedte deltagere fra ministerens side og af andre folk, der har klargjort sig deres synspunkter, og vi andre bliver i den situation ret meget modtagende.

Jeg synes ikke, der er noget forkert i, at folketinget og folketingets partier konkretiserer en række af de problemer, som vi nu synes skal ind i billedet, og tager en drøftelse af disse problemer som oplæg til en sådan konference. Derved skaber man, så vidt jeg kan se, en konference, som bliver både mere nuanceret og også mere spændende og dermed et mere effektivt grundlag for det lovgivningsarbejde, vi skal i gang med.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagene overgang til anden (for forslaget til folketingsbeslutnings vedkommende (sidste)) behandling
vedtoges uden afsteming.

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at forslagene henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.15.

Mødet udsat kl. 11.58

Mødet genoptaget kl. 13.15

Den sidste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 195:

Forslag til lov om ændring af våbenloven. (Eksportfrihed for elektronikindustrien, værfter m.fl.):

Af Dohrmann (FP) m.fl.

(Fremsat 11/3 86).

[Anden næstformand]

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Forslaget er en genfremsættelse af et helt identisk forslag, som folketinget behandlede i folketingsåret 1982-83. Også i 1978 var et lignende forslag til behandling.

Jeg tilkendegav ved den behandling, vi havde i 1983, at regeringen ikke kunne tilslutte sig lovforslaget, og regeringens holdning har ikke ændret sig siden. Jeg må derfor fortsat afvise forslaget om en ophævelse af våbenlovens § 6.

Det er mit indtryk på baggrund af debatten i 1983, at der i folketinget er et bredt flertal for den nuværende ordning. Det principielle forbud mod våbeneksport med mulighed for at meddele tilladelse efter en konkret vurdering af den enkelte sag er fortsat en udmærket og smidig ordning.

Jeg kan i øvrigt om principperne for dansk våbeneksportpolitik vedrørende administrationen af våbenlovens § 6 henvise til min redegørelse i forbindelse med folketingets behandling af det tilsvarende lovforslag i 1983. Det er Folketings Tidende 1982-83, sp. 7906-7907.

Jeg kan kort oplyse, at våbenlovens § 6 indeholder et principielt forbud mod udførsel af våben af enhver art med mulighed for tilladelse efter en konkret vurdering af den enkelte sag. Hovedprincippet heri har gennem en årrække været, at der nægtes eksporttilladelse til lande, der er inddraget i krigshandlinger, eller til områder, hvor forholdene er så ustabile, at de må befrygtes at udvikle sig til væbnede konflikter. Eksporttilladelse nægtes endvidere til lande, der er omfattet af en af FN vedtaget våbenembargo, f.eks. Sydafrika.

Ole Espersen (S):

Vi deler i mit parti ganske ministerens holdning, og vi må derfor også helt klart afvise det forslag, der er fremsat af fremskridtspartiet.

Jeg tror, at ministerens og vores holdning er fælles også i den forstand, at den er baseret på et ønske om, at der hverken fra privat dansk side eller fra offentlig dansk side medvirkes til krigsførelse nogetsteds eller til forø-

gelse af uro nogetsteds og især ikke i tilfælde, hvor der i de pågældende områder er direkte udsigt til krig. Det er en fælles holdning. Der skal ikke medvirkes fra dansk side i den forstand, at vi bidrager til våbenforsyning.

Men vi er blevet klar over i den senere tid, at vi faktisk kun halvvejs lever op til den fælles holdning fra dansk side. Vi forbyder, at våben, der er i Danmark, eksporteres til disse områder – og det er godt, og sådan skal det være, medmindre der gives den specielle tilladelse, som justitsministeren nævnte – men vi tillader fra dansk side transport af våben andre steder fra på danske skibe.

Vi var faktisk ikke i vores gruppe opmærksom på, at dette skete i nævneværdigt omfang, men det gør det. Og vi synes, det er betænkeligt, for et land, der har brug for våben, måske Iran eller Irak, har jo brug for såvel våbnene som for transporten – uden transporten får Iran eller Irak eller andre krigsførende lande jo ikke nogen våben.

Dér er vi altså i Danmark i den situation – og har vist altid været det, så vidt jeg ved – at det er fuldt lovligt at bidrage med transporten på danske skibe, f.eks. fra Belgien eller Bulgarien, eller hvor det nu kan være. Det er helt tilladt, og dermed bidrager vi faktisk til krigsførelse. Når man vælger danske skibe fra disse landes side, er det formentlig, fordi vi kan tilbyde transporten mere effektivt og billigere end andre lande, og det er selvfølgelig en krigsøkonomisk fordel for de krigsførende stater – en fordel, som vi altså tillader at de nyder.

Vi er betænkelige ved det. Vi overvejer i vores gruppe, om denne transport på danske skibe – det er i virkeligheden dansk område, transporten foregår på, når skibene sejler på det åbne hav – ikke bør forbydes. Dette er jo ikke direkte til forhandling her. Det går i modsat retning af fremskridtspartiets forslag, men jeg vil gerne høre, om ministeren eller andre har kommentarer til dette synspunkt.

Svend Åge Petersen (KF):

Da mit partis ordfører i denne sag, hr. Helge Adam Møller, ikke kan være til stede, skal jeg hermed fremsætte det konservative folkepartis holdning til dette lovforslag.

Fremskridtspartiets lovforslag går ud på at fjerne våbenlovens § 6. Denne paragraf inde-

[Svend Åge Petersen]

holder et forbud imod udførsel af våben, ammunition og andet materiel til krigsførelse uden justitsministerens tilladelse.

Våbenlovens § 6, som har været administreret igennem mange år under skiftende regeringer, har ikke lagt hindringer i vejen for dansk industris deltagelse i våbenproduktionsamarbejdet inden for NATO, hvad jeg regner for meget vigtigt.

Det konservative folkeparti anser våbenlovens § 6 for at være et nødvendigt styringsinstrument til sikring af en harmoni mellem dansk eksport og dansk sikkerheds- og udenrigspolitik. Og denne harmoni er for os af afgørende betydning.

På mit partis vegne kan jeg altså helt og fuldt tilslutte mig, hvad justitsministeren har sagt om lovforslaget. Vi har fortsat brug for, at den enkelte tilladelse gives efter en ganske konkret vurdering. Dette er en både smidig og hensigtsmæssig ordning.

Helge Sander (V):

Fra venstres side kan vi til fulde tilslutte os den reaktion, som ministeren netop er kommet med på fremskridtspartiets forslag. Vi er fuldt tilfredse med den smidighed, hvormed § 6 er blevet forvaltet i våbenloven, og finder det hensigtsmæssigt at have den kontrolforanstaltning, som ligger i formuleringen i § 6.

I fremskridtspartiets bemærkninger til lovforslaget taler man om de forhold til NATO, som ville være meget nærliggende i relation til det naturlige samarbejde, vi har på det forsvarsmæssige område. I den forbindelse synes jeg, at fremskridtspartiet skulle notere sig de bemærkninger, som ministeren kom med, da man behandlede forslaget sidste gang i 1983, hvor man netop tilkendegav, at der aldrig har været nogen som helst hindringer i forholdet til NATO-landene. Så denne bemærkning er altså ikke særlig relevant.

Et andet sted i bemærkningerne skriver fremskridtspartiet, at de lande, der fører krig eller ligger i krigstruede områder, nok skal skaffe sig de våben, de behøver. Det er meget muligt, men i hvert fald på dette område finder vi ikke, det er særlig hensigtsmæssigt, at Danmark skal komme til hjælp, og derfor føler vi, at det er særdeles relevant, når ministeren nu i sit svar i dag fremhæver tre områ-

der, hvor det i hvert fald ikke under nogen omstændigheder kan accepteres at Danmark er våbenleverandør.

Når fremskridtspartiet nu for tredje gang fremsætter dette enslydende forslag, kunne jeg godt have lyst til at spørge hr. Poulsgaard, om der er en aktuel grund, altså om man har eksempler på, at der fra justitsministeriets side er blevet ført en langsommelig hånd i forbindelse med aktuelle tilfælde, for vi har lidt svært ved at se den aktuelle grund, ud over at det jo altid er meget rart med nogle paradeforslag, hvis ikke man har andet at lægge på folketingets bord.

Men det er altså tredje gang, vi ser det samme forslag, anden gang under denne regering med den samme justitsminister; vi kan ikke forestille os, at tredje gang bliver lykkelig gang.

Ingerlise Koefoed (SF):

Da mit partis ordfører i denne sag, fru Margrete Auken, ikke kan være til stede, skal jeg på hendes vegne sige følgende om fremskridtspartiets forslag.

Erhvervslivet har brug for flere penge, siger fremskridtspartiet; der er brug for en større eksport, og danskernes velfærd skal sikres og udbygges. Alt det kan man sandsynligvis være enig i, selv om vi måske ikke synes, at alle danskeres velfærd skal sikres og udbygges lige meget. Men den måde, som fremskridtspartiet vil nå disse mål på, er fantasifuld af en art, som vi nærmest vil betegne som kynisk, og vi kan selvfølgelig ikke støtte dette forslag.

Vi vil også gerne fremme eksporten, vi vil også gerne fremme de dårligst stillede velfærd, men vi kunne jo nok finde på andre nicheproduktioner, der ville være til gavn for en hel masse mennesker og ville give dem bedre mulighed for at leve et trygt og sikkert liv: Vi ønsker ikke en produktion og en eksport, hvis første og sidste formål, uanset hvilken side man ser det fra, er død, ødelæggelse og undertrykkelse.

Vi tager altså afstand fra dette forslag, og vi gør det med, hvad jeg mildt sagt ville kalde afsky.

Hvad angår hr. Ole Espersens bemærkning om, at det var rimeligt at se på den lovgivning, der tillader danske skibe at transportere våben, når de bare ikke kommer her

[Ingerlise Koefoed]

fra Danmark, kan jeg her give tilsagn om, at vi vil se meget positivt på en sådan ændring.

Bilgrav-Nielsen (RV):

Det radikale venstre må på det bestemteste afvise forslaget.

Lenger (VS):

Vi synes, den bestemmelse i våbenloven, som går ud på at forbyde udførsel af våben, ammunition, krigsmateriel, sprængstoffer o.lign., er rimelig, og hvis den skal ændres, skal den efter vores opfattelse skærpes, således at den ikke bare indeholder et forbud mod udførsel, men også mod transport, som hr. Ole Espersen var inde på, og jeg vil gerne benytte lejligheden til at sige tak til fremskridtspartiet for, at de har fremsat dette forslag, sådan at vi får mulighed for at konstatere, at der formentlig er et flertal i folketinget for at skærpe reglerne på dette område.

Jeg synes, det er meget utiltalende at foreslå § 6 ophævet, og forslaget må vel skyldes, at fremskridtspartiet nu har fundet ud af, at de vil deltage i dansen om guldkalven – penge lugter som bekendt ikke, heller ikke selv om de er tjent på vold, lemlæstelse og død – og fremskridtspartiet har med dette forslag jo ikke ligefrem åbenbaret, at de har moral til at modstå disse fristelser.

Blandt de argumenter, som står i bemærkningerne, er der især et, som jeg synes er farligt, nemlig påstanden om, at de våbentørstende nationer alligevel nok skal få deres våben. Det lyder jo rigtigt, og det er sikkert også korrekt nok – de skal nok få deres våben – men argumentet er farligt, for det kan bruges ikke bare i denne forbindelse, det kan også bruges i så mange andre forbindelser. Terrorister får for den sags skyld også deres våben, hvorfor så egentlig ikke også sælge til dem, hr. Poulsaard? Argumentet kan med samme ret bruges over for narkohandel; den finder jo sted alligevel, og der er gode penge at tjene dér. Hvorfor egentlig ikke også foreslå, at staten involverer sig i narkohandel, hr. Poulsaard? Jeg synes som sagt, det er et meget farligt argument, man har brugt, for det kan anvendes til hvad som helst, og det er i hvert fald ikke sådan – det ser vi af bemærkningerne og af lovforslaget – at fremskridtspartiets politiske moral er til hinder for, at man kan bruge argumentet i en masse

andre sammenhænge også. Vi afviser naturligvis forslaget.

Inger Stilling Pedersen (KrF):

Lovforslagets tekst er meget kort, det indeholder et forslag om, at § 6 skal ophæves, og jeg kan på kristeligt folkepartis vegne svare lige så kort, at vi ønsker § 6 bevaret. Vi går altså imod lovforslaget.

I øvrigt skal jeg, da fru Birgith Mogensen er forhindret i at være til stede, afvise forslaget på CDs vegne.

Poulsaard (FP):

Der blev jo ikke meget at takke for – det er jo hurtigt overset. I går spurgte jeg statsministeren, hvor længe regeringen agtede fortsat at føre socialdemokratisk politik, og da blev jeg belært om, at det gjorde man så sandelig ikke, man førte sin egen politik. Ja man det er jo præcis de samme argumenter, justitsministeren bruger, som socialdemokratiet har brugt, og vi så også den skønne samdrægtighed, der var i afvisningen af lovforslaget, så det er en god tradition for regeringen at føre socialdemokratiets politik.

Hvad er det så, man bliver så gal over? Hvad er det, vi har fornærmet folketinget med? Vi har sagt, vi gerne vil tjene nogle penge. Vi har sagt, at værftsindustrien – og det kan hr. Helge Sander da godt få med – er i krise på grund af det, som regeringen har påført værfterne. Det er jo regeringen, der er skyld i, at der ikke bliver bygget skibe. Den er i krise. Vi har ekspertisen, vi har uddannelsen, vi har know-how, vi har det, der skal til. Hvorfor skal man så ikke have lov til at bygge f.eks. torpedobåde og andet på de danske skibsværfter? Det var ét argument, man kunne bruge for at redde beskæftigelsen.

SFs ordfører svang sig også helt op i de store højder. Nu spekulerer jeg på, om det er, fordi fru Margrete Auken går ind for atomvåben og det hele, at hun ikke er ordfører for dette lovforslag. Ja men sådan et godt land, som jeg ved SF har henvist til mange gange – det gør de nok ikke længere – som Frankrig har en kæmpevåbeneksport. Sverige, der er så socialistisk, der er så rødt, at man er lige ved at kunne tænde en cigaret på dem, gør det også.

[Poulsgaard]

Og så alle de dyre floskler – man bliver så træt af at høre floskler i dette folketing, man bliver så træt af det i det hele taget. Det er godt, vi har en mand som Reagan, der tør gå imod terrorismen. Blandt alle de floskler, man hører, er der faktisk nogle, der siger hellere død end rød, men den opfattelse deler SF selvfølgelig ikke.

Justitsministeren siger, det er en udmærket ordning, vi har. Ja men hvori ligger den udmærkede ordning? Fejlen ved § 6 er netop, at man skal igennem hele bureaukratiet, hver eneste gang man skal have speciel tilladelse. Det var da meget bedre at ændre den, så at de, der har forstand på det, kunne begynde at sælge og producere til gavn for dansk beskæftigelse.

Hr. Lenger kan godt spare sig. Vi vil da gerne være med i dansen om guldkalven. Hvem vil ikke det? Men sagen er jo, at man så dygtigt har formået at bilde befolkningen ind, at der er noget odiøst i at tjene penge. Indtjening er nu engang en forudsætning for, at man kan bevare velfærdsstaten, enten man kan lide det eller ej.

Endvidere bliver der spurgt, om der er kommet nye argumenter siden sidst. Ja, hvis man læser aviser en lille smule, så vil man se, at det socialdemokratiske medlem hr. Knud Damgaard, som ikke er til stede nu, her i sommer var fremme med noget om, at man eventuelt skulle overveje det; måske var det i efterårets debat.

Men der blev altså ikke meget at sige tak for, og det beklager jeg, ikke så meget på fremskridtpartiets vegne som på værftsindustriens vegne. Jeg beklager det på vegne af alle de dygtige mennesker, der kunne have fået beskæftigelse. Det er for naivt at tro, at det ville få nogen som helst afgørelse på freden i verden, om vort lille land, der bare udgør en promille af verdens befolkning, har en lille våbenproduktion eller ej, men det falder jo godt i tråd med den politik, man fører herinde.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Jeg ved ikke, hvad det er, der får hr. Poulsgaard til at prøve på hele tiden at gavne socialdemokratiet ved at sige, at fornuftige forslag er socialdemokratisk politik. Det er jo aldeles ikke tilfældet, og det troede jeg i

og for sig hr. Poulsgaard og jeg var enige om.

I dette tilfælde vil hr. Poulsgaard altså have, at vi skal ophæve § 6 i våbenloven, vel med den virkning, at man så bare kan producere los af våben, sælge ud af dem til hvem man vil, og det er jo nok navnlig krigsførende lande, der er interesseret i at købe de våben. Det er altså hr. Poulsgaards standpunkt, men mit standpunkt er et ganske andet, nemlig at vi ikke mener, at man, når det drejer sig om våben, som vi vel kan være enige om er ret farlige genstande, bare kan producere frit og sælge frit, men må have lidt hold i det. Jeg mener også, det er velbegrundet de steder, hvor vi siger nej. Hvis der er krigshandlinger, eller hvis der er en politisk situation, der hurtigt kan udvikle sig til krig, er det tilfælde, hvor vi griber ind. Vi ønsker ikke at medvirke til krigshandlinger her i verden, og dette anser jeg for at være en god og fornuftig borgerlig politik.

(Kort bemærkning).

Poulsgaard (FP):

Ministeren og undertegnede kan hurtigt blive enige om, at våben er noget djævelskab. Vi har heller ikke i vort forslag forestillet os, at danskerne skulle have skydevåben frem i nogen lande; det er vi fuldstændig enige med regeringen i. Vi ser da også meget gerne, at der bliver ført nedrustningsforhandlinger, og at der kom en international aftale om nedrustning – man ville da være idiot, hvis man ikke gik ind for det – men vi må også tage stilling til den verden, vi lever i, og det er det, vi gør. Ministeren står heroppe og siger alle de kønne ord, men vi ved jo godt, at både Frankrig, Rusland og USA leverer våben. Man kan få våben dér; vi skal bare som på mange andre områder konkurrere på lige fod med disse lande. Og den smule, Danmark kan levere, betyder, som jeg sagde før, hverken fra eller til, men det kunne betyde nogle arbejdspladser.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

[Første næstformand]

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Første næstformand (Knud Østergaard):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Udvalget til valgs prøvelse har afgivet beretning i anledning af en klage i forbindelse med den vejledende folkeafstemning om EF-pakken (Europæisk Fælles Akt).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Udvalget vedrørende dansk

sikkerhedspolitik (16/4 86):

Udtræder: Nør Christensen (CD)

Nyt medl.: Bollmann (CD)

Udvalget for forretningsordenen (16/4 86):

Udtræder: Ole Espersen (S)

Nyt medl.: Jytte Andersen (S)

Udenrigsudvalget (17/4 86):

Udtræder: Steenholdt (Grønl.)

Nyt medl.: Bollmann (CD).

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 18. april 1986, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 13.38
